

Rauman kaupungin kaavoitus
kaavoitus@rauma.fi
henrik.keitaanniemi@rauma.fi

Viite Lausuntopyyntö 2.12.2026

Aihe Rauma, Tarvonsaaren koulun asemakaavan muutoksen ehdotusvaihe

Satakunnan Museolta on pyydetty lausuntoa koskien Rauman Tarvonsaaren koulun asemakaavan ehdotusvaihetta. Kaavaselostuksen mukaan kaavamuutoksen tavoitteena on erottaa Tarvonsaaren koulu sekä Hattula ja Heinrichs omiksi kiinteistöikseen ja määrittää rakennuksien tuleva käyttötarkoitus siten, että otetaan huomioon kaupunkikuvalliset, rakennustaiteelliset ja historialliset arvot. Tärkeinä tavoitteina ovat myös alueen ja rakennusten suojeluarvojen määrittäminen, vanhan asemakaavan päivittäminen sekä riittävien tilavarausten osoittaminen pysäköinnille sekä pihatoiminnoille. Tarvonsaaren koulun käyttötarkoitus on tarkoitus muuttaa yleisten rakennusten korttelialueesta asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialueeksi, jolle saa sijoittaa hotellin (AL4). Hattulan ja Heinrichsin kiinteistö tulevat olemaan edelleen yleisten rakennusten korttelialuetta (Y), mutta niille on mahdollistettu myös liike-, toimisto- ja palvelurakennusten käyttötarkoitusta (kl4). Pääasiallisten käyttötarkoitusten osoittavien määräysten ohessa on ympäristön säilyttämiseen velvoittava aluemarkinta /s. Kaupungintalon kiinteistöllä pysäköintitalossa sallitaan rakentaa yksi pysäköintitaso nykyisen parkkihallin päälle. Tällä mahdollistetaan suurempi autopaikkojen määrä suhteessa olemassa oleviin kerrosalaneliöihin.

Kaava-alueen kaikilla tonteilla on noudatettava liitteenä olevia Rakentamis- ja korjaustapaohjeita (ek).

Satakunnan Museo on lausunut kaavan luonnosvaiheesta 2.9.2024. Museo on käynyt luonnosvaiheen lausunnossa läpi alueen kaavatilanteen, kulttuuriympäristön arvot sekä alueella toteutetut selvitykset - kuten kaavan lähtötiedoiksi laaditun rakennusinventoinnin - sekä niiden keskeiset tulokset, eikä toista näitä enää tässä lausunnossa.

Luonnosvaiheen lausunnossaan Museo totesi, että alueella toteutetun rakennusinventoinnin keskeiset tulokset oli huomioitu pääosin kaavaluonnoksessa. Museo kuitenkin huomautti, että koska alue sijoittuu sekä maailmanperintöalueen suojavyöhykkeelle että maakunnallisesti merkittävään kulttuuriympäristöön, tulisi

tämän näkyä esimerkiksi kaavan yleismääräyksissä, ja määräyksissä tulisi olla alueen ominaispiirteiden säilyttämiseen liittyvää ohjeistusta. Museo esitti, että lähtötietojen osalta tulee kaavaselostusta täydentää tekeillä olevaa maakuntakaavaa varten laaditulla Satakunnan rakennetun kulttuuriympäristön päivitys- ja täydennysinventoinnilla (Ramboll/2023) ja sen tuloksilla. Museo näki, että kaavaluonnoksessa tulisi huomioida myös korttelin luoteiskulmassa sijaitseva puistoalue, joka on osoitettu osaksi maakunnallisesti merkittävää kulttuuriympäristöä. Satakunnan Museo totesi, että Tarvonsaaren koulun pohjoispuolella sijaitseva puisto sekä eteläpuolella sijaitseva kaupungintalon avoin paikoitusalue ovat edesauttaneet koulurakennuksen maisemallisesti hallitsevan aseman säilymistä.

Museo näki, että kaavaluonnoksessa paikoitusalueelle osoitetulla kolmannella paikoitustasolla tulee olemaan sekä Tarvonsaaren kouluun että suojeltavaksi osoitettuun kaupungintaloon nähden huomattavaa vaikutusta. Museo totesi, että kaavaluonnoksessa ei tälle paikoitustasolle ollut määritelty enimmäiskorkeutta, ja koska suunnittelualue sijoittuu Vanhan Rauman maailmanperintöalueen suojal alueelle ja maakunnallisesti merkittävään kulttuuriympäristöön, tulee paikoitustalon vaikutusten arviointia täydentää suhteessa kulttuuriympäristöön ja kaupungintalon korttelin muihin rakennuksiin. Museo esitti myös, että kaavamerkintää sr-14 tulee tarkentaa sisätiloja koskevalta osuudelta. Museo näki rakentamis- ja korjaustapaohjeistuksessa epä johdonmukaisena, että kaupungintalon uudemman osan puuikkunat nähdään mahdolliseksi korvata alumiini-ikkunoilla, vaikka kiinteistön kaikkia rakennuksia koskee sama suojelumerkintä ja vanhemmissa rakennuksissa on ohjeistettu puuikkunoiden käyttöön.

Kaavaselostuksen mukaan kaavan ehdotusvaiheessa pysäköintitalon rakennus alalla on rakennuksen, rakenteiden ja laitteiden ylin korkeusasema rajoitettu 7,6 metriin. Lisäksi suunnittelualueella sr-merkinnät ovat ehdotusvaiheessa muuttuneet siten, että kaupungintalon uudemmallalla osalla on kaavaehdotuksessa eri merkintä (sr-24) kuin kaupungintalon vanhalla osalla sekä korttelin muilla rakennuksilla (sr-25). Kaavakarttaan on myös lisätty määräykset Alue, jolla ympäristö säilytetään (/s). Kaavakartalle on myös lisätty yleismääräys: *Alue sisältyy maakunnallisesti merkittävään kulttuuriympäristöön. Ympäristöä ja rakennuksia muuttavista toimenpiteistä tulee pyytää lausunto Satakunnan Museolta.* Kaavakarttaan on lisätty kaava-alueen pohjoiskärkeen määräys *Alueen luonne ja puusto tulee säilyttää. Aluetta ei saa käyttää pysäköintiin.* Luonnosvaiheessa myös kaavaselostusta sekä rakentamistapaohjeistusta on täydennetty.

Kaavan laatijan vastineen mukaan kaupungintalon korttelialueen luoteispuolen puistoalue on kaavarajauksessa jätetty ulkopuolelle ja voimassa olevassa

asemakaavassa Rauman keskusta 156 (hyväksytty/vahvistettu 26.11.1990) alue on osoitettu puistoksi (VP).

Satakunnan Museon kannanotto

Satakunnan Museo näkee, että sen luonnosvaiheessa esitetyt kannat on pääosin huomioitu kaavan ehdotusvaiheessa. Kaavan merkittävin kaupunkikuvallinen vaikutus tulee toteutuessaan olemaan uudella pysäköintitasolla, joka on myös ristiriidassa kaavan kaupunkikuvallisten, rakennustaiteellisten ja historiallisten arvojen säilyttämisen tavoitteiden kanssa. Museo pitää hyvänä, että pysäköintitasolle on asetettu rakenteiden ja laitteiden ylin korkeusasema. Kaavamääräyksiin on syytä lisätä myös pysäköintitalon ulkoasua koskevia määräyksiä. Uudisrakentamisen laatuun tulee kiinnittää näin keskeisellä alueella erityistä huomiota.

Museo näkee edelleen, että toteutuessaan näin kookas pysäköintitaso sekä siihen liittyvä ajoluiska tulee vaikuttamaan kaupunkikuvallisesti merkittävän korttelin ilmeeseen sekä olemassa olevien kaavassa suojeltujen rakennusten kaupunkikuvalliseen asemaan huomattavasti etenkin Lyseonkadun puolella. Kaavaselostuksessa vaikutusten arvioinnissakin todetaan, että *Lisärakentaminen korttelin lounaiskulmaan huonontaa jonkin verran kaupunkikuvaa rakennusmassan kasvaessa suhteessa ympärillä oleviin rakennuksiin ja ympäristöön.*

Kaavaan lisättyä kaavamerkinnän /s määräystä *Alue, jolla ympäristö säilytetään*, on selkeyden vuoksi hyvä täydentää näin keskeisessä ja arvokkaassa ympäristössä.

Museo on huomauttanut kaavan luonnosvaiheessa, että korjaus- ja rakentamistapaohjeistus sallii postmodernia arkkitehtuuria edustavan kaupungintalon uudemman osan ikkunoiden muuttamisen alumiini-ikkunoilla, vaikka rakennuksella oli luonnosvaiheessa sama suojelumerkintä kuin korttelin muillakin rakennuksilla. Kaavan ehdotusvaiheessa sr-24 ja sr-25 kaavamääräyksiä on muutettu luonnosvaiheen sr-14-merkintään verrattuna. Sr-24 ja sr-25 kaavamääräykset ovat muulta osin identtisiä, mutta sr-24 merkinnän määräykseen on lisätty julkisivumuutoksia käsittelevään kohtaan sana ”merkittävät”: [...] merkittävät julkisivumuutokset eivät ole mahdollisia [...]

Edelliseen viitaten rakentamis- ja korjaustapaohjeistuksessa kaupungintalon uudemman osan puuikkunoiden muutos alumiini-ikkunoiksi nähdään edelleen mahdolliseksi. Satakunnan Museo huomauttaa tässä yhteydessä, että suojellussa rakennuksessa tulisi aina lähtökohtaisesti ottaa huomioon alkuperäiset materiaalit, joihin myös suojelustatus perustuu. Museo kuitenkin näkee, että tässä tapauksessa

rakennuksen ikä, yksityiskohdat sekä nykyiset hyvin todennäköisesti teollisesti valmistetut ikkunat huomioiden, esitetty muutos on mahdollinen kaavamääräyksiä sekä rakentamis- ja korjaustapaohjeistusta noudattaen.

Satakunnan Museo

Museonjohtaja Johanna Jakomaa

Tutkija Olli Joukio

Tiedoksi

Lupa- ja valvontavirasto/kirjaamo, Kirsti Virkki
Lounais-Suomen elinvoimakeskus/kirjaamo
Satakuntaliitto/kirjaamo, Susanna Roslöf, Daniel Nagy
Museovirasto/kirjaamo

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti Porin kaupungin asianhallintajärjestelmässä